

ANALIZA SYTUACJI MŁODZIEŻY NA RYNKU PRACY W WOJ. PODLASKIM W 2013 ROKU

1. Demografia¹

W końcu 2013r. w woj. podlaskim mieszkało 158599 osób w wieku 15-24 lata i stanowiły one 13,3% ogółu ludności województwa. W porównaniu do końca roku poprzedniego liczba osób w ww. przedziale zmniejszyła się o 6,4 tys., tj. o 3,9% (w końcu stanowiły one 13,8%). Wśród osób w wieku 15-24 lata przeważali mężczyźni (81370; 51,3%) oraz mieszkańcy miast (91904; 57,9%).

2. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-24 lata w województwie podlaskim (BAEL)²

W IV kwartale 2013 r. w województwie podlaskim aktywne zawodowo było 43 tys. osób w wieku 15-24 lata (8,2% ogółu ludności aktywnej zawodowo). **Współczynnik aktywności zawodowej** dla tej grupy osób wyniósł **30,3%** i był to jeden z najniższych wskaźników spośród wszystkich grup wiekowych, obok osób 55-letnich i starszych; wartość wskaźnika aktywności zawodowej dla ogółu ludności województwa wyniosła 56,0%.

Biernymi zawodowo pozostawało 100 tys. osób poniżej 25 roku życia (tj. 24,2% ogółu populacji biernych zawodowo w województwie). Odsetek biernych zawodowo w tej grupie wiekowej wyniósł ponad 70%. Główny powód braku aktywności zawodowej młodych osób to nauka oraz uzupełnianie kwalifikacji zawodowych. Model łączenia nauki z pracą jest wciąż mało popularny wśród młodzieży.

W IV kwartale 2013r. liczba **pracujących** w wieku 15-24 lata w województwie podlaskim wyniosła 32 tys. Udział osób młodych w ogólnej populacji pracujących w województwie kształtował się na poziomie 6,7%. Natomiast wskaźnik zatrudnienia młodzieży osiągnął wartość 22,5%, a więc był ponad dwukrotnie niższy niż dla ogółu ludności w województwie (50,8%).

Stopa bezrobocia rzeczywistego w IV kwartale 2013r. osiągnęła ogólną wartość 9,3% ludności aktywnej zawodowo. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby młode, wśród których stopa bezrobocia wyniosła **25,6%**. Wskaźnik stopy bezrobocia młodych jest najwyższy w porównaniu z pozostałymi grupami wiekowymi ludności.

¹ Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie podlaskim w 2013 roku, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2014

² Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w IV kwartale 2013r., Urząd Statystyczny w Białymstoku

**Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim,
w tym młodzieży w 2013r. (IV kwartał)**

Wyszczególnienie	Ogółem	15-24 lata	Polska 15-24 lata
Ludność ogółem, w tym:	939 tys.	142 tys.	-
• Aktywni zawodowo	526 tys.	43 tys.	-.
Współczynnik aktywności zawodowej	56,0%	30,3%	33,3%
- Pracujący	477 tys.	32 tys.	-
Wskaźnik zatrudnienia	50,8%	22,5%	24,3%
- Bezrobotni	49 tys.	11 tys.	-
Stopa bezrobocia	9,3%	25,6%	27,3%
• Bierni zawodowo	413 tys.	100 tys.	-

Dane: BAEL

Wskaźniki aktywności zawodowej młodzieży są gorsze w woj. podlaskim niż dla kraju.

**Wskaźniki aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata
w woj. podlaskim w latach 2008-2013 (IV kwartał)**

Osoby w wieku 15-24 lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aktywni zawodowo (w tys.)	60,0	49,0	53,0	50,0	44,0	43,0
Współczynnik aktywności zawodowej	32,4%	30,6%	30,6%	31,8%	30,8%	30,3%
Pracujący (w tys.)	50,0	43,0	40,0	36,0	32,0	32,0
Wskaźnik zatrudnienia	27,0%	26,9%	23,1%	22,9%	22,4%	22,5%
Bezrobotni (w tys.)	10,0	6,0	12,0	14,0	12,0	11,0
Stopa bezrobocia	16,7%	12,2%	22,6%	28,0%	27,3%	25,6%

Dane: BAEL

3. Bezrobocie rejestrowane osób do 25 roku życia

W końcu 2013r. w urzędach pracy woj. podlaskiego **zarejestrowanych** było 14197 osób do 25 roku życia. Młodzi ludzie stanowili 20,0% ogółu bezrobotnych, natomiast w skali całego kraju bezrobotna młodzież stanowiła 18,6% ogółu bezrobotnych.

Bezrobocie rejestrowane młodzieży w woj. podlaskim na tle kraju w 2013 roku

Województwo	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym osób do 25 roku życia	%
POLSKA	2 157 883	401 037	18,6
Małopolskie	164 434	38 352	23,3
Wielkopolskie	144 832	30 068	20,8
Podkarpackie	154 216	32 733	21,2
Lubelskie	134 042	28 290	21,1
Podlaskie	70 889	14 197	20,0
Świętokrzyskie	90 124	18 016	20,0
Pomorskie	114 148	21 566	18,9
Kujawsko-Pomorskie	150 145	29 139	19,4
Warmińsko-Mazurskie	115 873	22 234	19,2
Opolskie	51 636	9 301	18,0
Lubuskie	59 805	10 150	17,0
Mazowieckie	283 196	48 333	17,1
Śląskie	208 296	33 616	16,1
Łódzkie	151 626	24 526	16,2
Zachodniopomorskie	111 063	17 424	15,7
Dolnośląskie	153 558	23 092	15,0

Dane: www.psz.praca.gov.pl

Bezrobotna młodzież do 25 roku życia w latach 2008-2013 (stan w końcu roku)

Lata	Zarejestrowani bezrobotni ogółem	Bezrobotni do 25 roku życia		wzrost/spadek do poprzedniego roku		POLSKA % osób do 25 r.ż. wśród bezrobotnych ogółem
		Liczba	% udział wśród bezrobotnych ogółem	(+/-)	%	
2008	45821	10070	22,0	-	-	20,7
2009	61169	14946	24,4	+4876	+48,4	22,5
2010	63761	15250	23,9	+304	+2,0	21,9
2011	65920	14737	22,4	-513	-3,4	21,0
2012	68705	14550	21,2	-187	-1,3	19,9
2013	70889	14197	20,0	-353	-2,4	18,6

Dane: WUP w Białymstoku

Największy wzrost poziomu bezrobocia osób młodych nastąpił w 2009r. (o 48,4%) i był pochodną ogólnego pogorszenia sytuacji ekonomicznej w regionie i kraju. Jednakże jego dynamika była znacznie większa niż ogólny, 33,5% wzrost poziomu bezrobocia. Od 2011 roku notuje się spadek liczby bezrobotnych do 25 roku życia, mimo ogólnego wzrostu poziomu bezrobocia (w 2011r. o 3,4%, w 2012r. o 1,3%, a w 2013r. o 2,4%). Wynika to głównie ze zmniejszonego napływu tej grupy osób do ewidencji urzędów pracy.

Bezrobotna młodzież wg Powiatowych Urzędów Pracy
(stan w końcu 2013r.)

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	4232	940	22,2
Białystok	26022	3737	14,4
Bielsk Podl.	2485	626	25,2
Grajewo	4165	908	21,8
Hajnówka	2303	341	14,8
Kolno	3360	1031	30,7
Łomża	6821	1469	21,5
Mońki	2149	606	21,2
Sejny	1890	420	22,2
Siemiatycze	1863	470	25,2
Sokółka	5043	1226	24,3
Suwałki	5190	979	18,9
Wysokie Maz.	2515	758	30,1
Zambrów	2851	686	24,1
Woj. podlaskie	70889	14197	20,0

Dane: WUP w Białymstoku

Bezrobocie młodzieży jest zróżnicowane terytorialnie. Odsetek bezrobotnych poniżej 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych w poszczególnych powiatach województwa kształtował się w przedziale od 14,4% do 30,7% – rozpiętość udziału wyniosła 16,3 punktu proc. Największy odsetek osób do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w: Kolnie (30,7%), Wysokiem Mazowieckiem (30,1%) oraz Bielsku Podlaskim i Siemiatyczach (po 25,2%); najmniejszy zaś w PUP w: Białymstoku (14,4%), Hajnówce (14,8%) oraz Suwałkach (18,9%).

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia w woj. podlaskim

stan w końcu 2013 roku		Liczba bezrobotnych ogółem	%	w tym osoby do 25 roku życia	%
Wykształcenie	wyższe	9874	13,9	1514	10,7
	policealne i średnie zawodowe	16636	23,5	4234	29,8
	średnie ogólnokształcące	8427	11,9	3054	21,5
	zasadnicze zawodowe	17063	24,1	2442	17,2
	gimnazjalne i poniżej	18889	26,6	2953	20,8
Płeć	kobieta	29433	41,5	6539	46,1
	mężczyzna	41456	58,5	7658	53,9
Miejsce zamieszkania	miasto	46050	65,0	7251	51,1
	wieś	24839	35,0	6946	48,9
Czas pozostawiania bez pracy w miesiącach	do 1	5765	8,1	1478	10,4
	1-3	10924	15,4	3086	21,7
	3-6	11176	15,8	3184	22,4
	6-12	12802	18,1	2581	18,2
	12-24	13303	18,8	2413	17,0
	pow. 24	16919	23,9	1455	10,2
Staż pracy ogółem	do 1 roku	11787	16,6	3363	23,7
	1-5	15075	21,3	2358	16,6
	5-10	8798	12,4	49	0,3
	10-20	9427	13,3	X	-
	20-30	6822	9,6	X	-
	30 lat i więcej	2679	3,8	X	-
	bez stażu	16301	23,0	8427	59,4
Ogółem		70889	100,0	14197	100,0

Dane: WUP w Białymstoku

Podobnie jak wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, również w grupie bezrobotnych do 25 r. ż. wyraźnie przeważają mężczyźni. W końcu 2013r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 7658 mężczyzn (53,9% zarejestrowanych bezrobotnych do 25 r.ż.) oraz 6523 młodych kobiet (46,1%). W stosunku do poprzedniego roku liczba młodych mężczyzn bez pracy zmniejszyła się o 1,3%, a kobiet o 3,7%.

W województwie podlaskim bezrobotna młodzież częściej rejestruje się w **miastach** (7251 osób – 51,1%) niż **na wsi** (6946 osób – 48,9%). W odniesieniu do stanu z końca 2012r. subpopulacja bezrobotnych do 25 r.ż. zamieszkałych w miastach zmniejszyła się o 5,1%, natomiast liczba młodych osób zamieszkałych na wsi wzrosła o 0,5%.

Prawo do zasiłku w końcu 2013r. posiadało 452 osoby do 25 roku życia, co stanowiło 3,2% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii wiekowej. Liczba ta w odniesieniu do stanu z końca 2012 r. zmniejszyła się o 245 osób (aż o 35,2%). Wśród ogółu bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało 10,3%. Niski odsetek uprawnionych do zasiłku wśród młodych bezrobotnych wynika z faktu albo braku stażu pracy, albo zbyt krótkiego stażu, by nabyć prawo do zasiłku.

Istotny wpływ na strukturę bezrobocia młodych mają zachodzące zmiany demograficzne oraz wzrost możliwości i zainteresowania podejmowaniem dalszej nauki. Alternatywą dla bezrobotnej młodzieży jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Sprzyja temu dynamiczny rozwój szkolnictwa. Szczególnie łatwo dostępne stało się szkolnictwo wyższe. W końcu 2013r. dyplomami wyższych uczelni legitymowało się 1514 osób bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 10,7% bezrobotnych w tej grupie, wobec 13,9% bezrobotnych z wyższym wykształceniem wśród bezrobotnych ogółem. Najwięcej zaś osób do 25 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotne posiadało **wykształcenie** policealne i średnie zawodowe – 4234 osoby, co stanowiło 29,8% bezrobotnych w tej grupie. Warto zauważyć, że w liczbie bezrobotnych ogółem udział ten był niższy i wyniósł 23,5%.

W końcu 2013r. spośród zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 25 roku życia najliczniejszą populację stanowiły **osoby ze stażem** do 1 roku – 3363 osób, tj. 23,7% bezrobotnych w omawianej grupie. Zatem niemal co czwarty bezrobotny w omawianej grupie legitymował się takim stażem. Jednak podkreślenia wymaga fakt, że w liczbie bezrobotnych poniżej 25 roku życia aż 59,4% nie posiadało stażu pracy (8427 osób).

Wśród bezrobotnych poniżej 25 roku życia **dominowały osoby pozostające bez pracy** przez 3-6 miesięcy – 3184 osoby, czyli 22,4% bezrobotnych w tej grupie. Kolejnych 3086 osób (21,7%) pozostawało bez pracy przez okres 1-3 miesięcy. Łącznie nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy i dłużej zarejestrowanych w urzędzie pracy było 3868 osób poniżej 25 roku życia i stanowiły one 27,2% tej kategorii bezrobotnych. Dla porównania, dla ogółu bezrobotnych ten odsetek wyniósł 42,7%. Oznacza to, że osoby młodsze, jeśli już trafią do rejestrów urzędów pracy, to szybciej znajdują pracę niż osoby od nich starsze.

3.1 Bilans bezrobotnych do 25 roku życia

W 2013r. w urzędach pracy zarejestrowało się 24515 bezrobotnych osób do 25 roku życia (30,7% napływu do bezrobocia ogółem), z tego po raz pierwszy zarejestrowało się 10039 osób (41,0% ogółu napływu w tej populacji), a po raz kolejny 14476 osób (tj. 59,0%). W porównaniu do 2012r. odnotowano wzrost napływu do bezrobocia osób w omawianej grupie wiekowej o 1,8%. W tym samym czasie napływ bezrobotnych ogółem zwiększył się o 4,7%.

W 2013 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 22293 osoby do 25 roku życia, tj. o 494 osoby więcej niż w 2012r. (wzrost odpływów o 2,3%, podczas gdy wśród ogółu bezrobotnych odpływy zwiększyły się o 5,7%).

Najczęstszą przyczyną wyłączenia młodych bezrobotnych ze statystyk urzędów pracy były podjęcia pracy (39,8% odpływu tej subpopulacji) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (26,1%). W analizowanym okresie pracę podjęło 9131 osób w omawianej kategorii (i było to o 1277 osób więcej niż w 2012r.). Pracę niesubsydiowaną podjęło 8186 osób (35,7% odpływu tej subpopulacji), a w ramach subsydiowanych miejsc pracy zatrudniono 945 osób (4,1% odpływu).

Wskaźnik płynności rynku pracy dla osób do 25 roku życia, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób nowo zarejestrowanych w

tym czasie, wyniósł w 2013r. 37,2% (w 2012r. – 32,6%). Dla porównania, dla całej zbiorowości bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 45,3%.

3.2 Aktywizacja zawodowa bezrobotnych osób do 25 roku życia

W 2013r. podstawowymi działaniami aktywizacyjnymi objęto 5066 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 33,5% wszystkich zaktywizowanych bezrobotnych (praca subsydiowana, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne, indywidualny program zatrudnienia socjalnego/kontrakt socjalny). Liczba zaktywizowanych bezrobotnych do 25 roku życia spadła o 426 osób, tj. o 7,8% w porównaniu do 2012r.

Największym zainteresowaniem bezrobotnych w omawianej kategorii wiekowej cieszą się staże, które w 2013r. rozpoczęło 3340 osób w wieku do 25 lat (14,6% odpływu osób do 25 roku życia), szkolenia, które rozpoczęło 614 osób (2,7%) oraz podejmowanie działalności gospodarczej (1,3%). W ogólnej liczbie osób bezrobotnych, które rozpoczęły staż w 2013 r., osoby do 25 roku życia stanowiły 48,7%. Wysoki był również odsetek osób młodych wśród rozpoczynających szkolenia (29,7%).

"Napływy" i "odpływy" bezrobotnych do 25 roku życia w 2013r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni do 25 roku życia	
	liczba	%	liczba	%
Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ", z tego rejestrujący się:	79729	100,0	24515	100,0
- po raz pierwszy	16914	21,2	10039	41,0
- po raz kolejny	62815	78,8	14476	59,0
Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”, w tym z powodu:	77545	100,0	22293	100,0
podjęcia pracy, z tego:	36092	46,5	9131	39,8
• pracy niesubsydiowanej	31361	40,4	8186	35,7
• pracy subsydiowanej, w tym:	4731	6,1	945	4,1
- w ramach prac interwencyjnych	1201	1,5	285	1,2
- w ramach robót publicznych	1103	1,4	112	0,5
- z tytułu podjęcia działalności gospodarczej	1520	2,0	306	1,3
- w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	845	1,1	234	1,0
rozpoczęcia szkolenia	2066	2,7	614	2,7
rozpoczęcia stażu	6855	8,8	3340	14,6
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	19	0,02	7	0,0
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	1080	1,4	65	0,3
rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	371	0,5	95	0,4

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni do 25 roku życia	
	liczba	%	liczba	%
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	1032	1,3	369	1,6
niepotwierdzenia gotowości do pracy	18695	24,1	5988	26,1
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5945	7,7	1656	7,4
podjęcia nauki	436	0,6	389	1,7

Dane: WUP w Białymstoku

4. Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zaprzestała posługiwania się pojęciem „absolwenta”. W sprawozdawczości rynku pracy pojawiła się w to miejsce kategoria osób będących w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły, tj. od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

W ciągu 2013r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowało się 10744 nowych osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, czyli 13,5% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego napływ absolwentów szkół zwiększył się o 169 osób, tj. o 1,6%. Jednocześnie w ciągu tego roku pracę podjęło 3198 osób z tej grupy bezrobotnych, a więc o 423 osoby, tj. o 15,2% więcej. Wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł 29,8% (w 2012 r. – 26,2%).

**Osoby bezrobotne w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki
w woj. podlaskim w latach 2008-2013 (stan w końcu roku)**

Lata	Zarejestrowani bezrobotni ogółem	Bezrobotni będący w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		wzrost/spadek do poprzedniego roku		POLSKA % absolwentów wśród bezrobotnych ogółem
		Liczba	% udział wśród bezrobotnych ogółem	(+/-)	%	
2008	45821	2889	6,3	-	-	5,3
2009	61169	4272	7,0	+1383	+47,9	6,4
2010	63761	4449	7,0	+177	+4,1	6,3
2011	65920	4456	6,8	+7	+0,2	6,3
2012	68705	4522	6,6	+66	+1,5	5,9
2013	70889	4477	6,3	-45	-1,0%	5,6

Dane: WUP w Białymstoku

Na przestrzeni analizowanych lat populacja bezrobotnych absolwentów zwiększała się, jednakże od 2010 roku dynamika tego wzrostu uległa znacznemu wyhamowaniu, a w ostatnim roku liczba ta spadła. W końcu 2013r. w urzędach pracy woj. podlaskiego pozostawało zarejestrowanych 4477 bezrobotnych absolwentów. Stanowili oni 6,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w Polsce: 5,6%).

**Bezrobotni w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki
wg powiatowych urzędów pracy w 2013r. (stan w końcu roku)**

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	259	6,1
Białystok	1332	5,1
Bielsk Podl.	223	9,0
Grajewo	247	5,9
Hajnówka	109	4,7
Kolno	274	8,2
Łomża	464	6,8
Mońki	160	7,4
Sejny	116	6,1
Siemiatycze	151	8,1
Sokółka	130	2,6
Suwałki	336	6,5
Wysokie Maz.	250	9,9
Zambrów	226	7,9
Woj. podlaskie	4477	6,3

Dane: WUP w Białymstoku

W końcu 2013r. największy procent absolwentów w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w: Wysokiem Mazowieckiem (9,9%), Bielsku Podlaskim (9,0%) oraz Kolnie (8,2%) i Siemiatyczach (8,1%); najmniej zaś na w terenie PUP w: Sokółce (2,6%), Hajnówce (4,7%) oraz Białymstoku (5,1%).

5. Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia

We wprowadzonej od 1 stycznia 2005r. nowej sprawozdawczości rynku pracy uwzględniono grupę osób bezrobotnych, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia. Do absolwentów szkół wyższych, którzy nie ukończyli 27 roku życia, a będących w okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, urzędy pracy mogą zastosować instrumenty przeznaczone dla osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a zwłaszcza mogą oni zostać skierowani do odbycia stażu u pracodawcy przez okres nie przekraczający 12 miesięcy.

Na koniec 2013r. w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 1376 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia, co stanowiło 1,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do końca 2012r. liczba ta zmniejszyła się o 39 osób, tj. o 2,8%, a udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych o 0,2 punktu proc.

Udział absolwentów szkół wyższych jest znacznie wyższy wśród podlaskich bezrobotnych niż średnio w kraju (1,4%).

Bezrobotna młodzież, która ukończyła szkołę wyższą, do 27 roku życia w woj. podlaskim w latach 2008-2013 (stan w końcu roku)

Lata	Zarejestrowani bezrobotni ogółem	Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia		wzrost/spadek do poprzedniego roku		POLSKA % osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 r.ż. wśród bezrobotnych ogółem
		Liczba	% udział wśród bezrobotnych ogółem	(+/-)	%	
2008	45821	1054	2,3	-	-	1,6
2009	61169	1407	2,3	+353	+33,5	1,8
2010	63761	1753	2,5	+346	+24,6	1,8
2011	65920	1488	2,3	-265	-15,1	1,7
2012	68705	1415	2,1	-73	-4,9	1,5
2013	70889	1376	1,9	-39	-2,8	1,4

Dane: WUP w Białymstoku

Do końca 2010r. bezrobocie absolwentów szkół wyższych rosło dynamicznie. Od 2011 roku tendencja ta odwróciła się, a wynikało to z jednej strony ze zmniejszonego napływu tych osób do ewidencji urzędów pracy, a z drugiej ze wzrostu podjęć pracy. Do urzędów pracy woj. podlaskiego zgłosiło się w ciągu 2013r.

3913 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia i stanowiły one 4,9% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych (w 2012r.: 3864 osoby – 5,1%). W tym czasie pracę podjęło 1491 osób w omawianej kategorii bezrobotnych, a więc o 6,3% więcej niż w poprzednim roku (w 2012r.: 1403 osoby). Wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł więc dla tej grupy 38,1% (w 2012r. 36,3%). Należy tu zaznaczyć, że był on wyższy niż analogiczny wskaźnik dla bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia, który wyniósł 37,2%; oba wskaźniki są niższe od wskaźnika płynności liczonego dla ogółu bezrobotnych (45,3%).

Wśród osób bezrobotnych do 27 roku życia, posiadających dyplom wyższej uczelni, większość stanowiły kobiety (68,3%). Udział kobiet w tej grupie bezrobotnych znacznie przewyższa analogiczny wskaźnik udziału kobiet zarówno w populacji osób do 25 roku życia (46,1%), jak i ogółu bezrobotnych (45,6%). Z powyższych danych jasno wynika, iż mężczyznom po ukończeniu szkoły wyższej zdecydowanie szybciej udaje się znaleźć pracę.

Znacznie częściej bezrobotnymi stają się kobiety. Wyższy poziom wykształcenia kobiet nie stwarza im możliwości szybszego uzyskania zatrudnienia w takim stopniu, jak mężczyznom.

Poziom bezrobocia wśród tej grupy młodzieży oraz wysokość jej udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych nie są jednakowe na terenie całego województwa. Dane dotyczące zróżnicowania terytorialnego bezrobocia młodzieży przedstawia poniższa tabela.

**Bezrobotna młodzież, która ukończyła szkołę wyższą, do 27 roku życia
wg Powiatowych Urzędów Pracy w 2013r. (stan w końcu roku)**

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Augustów	77	1,8
Białystok	543	2,1
Bielsk Podl.	72	2,9
Grajewo	55	1,3
Hajnówka	36	1,6
Kolno	53	1,6
Łomża	171	2,5
Mońki	35	1,6
Sejny	29	1,5
Siemiatycze	37	2,0
Sokółka	55	1,1
Suwałki	111	2,1
Wysokie Maz.	51	2,0
Zambrów	51	1,8
Woj. podlaskie	1376	1,9

Dane: WUP w Białymstoku

Największy odsetek osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia, w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w: Bielsku Podlaskim (2,9%), Łomży (2,5%) oraz Białymstoku i Suwałkach (po 2,1%); najmniejszy zaś w Sokółce (1,1%), Grajewie (1,3%) i Sejnach (1,5%).

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku